

FOMENT

Portaveu oficial en les comarques tarraconenses, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VIII.

REUS, divendres 22 d'Agost de 1913

Núm. 194

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE

LUXUOSAS HABITACIONS

QUARTO DE BANY I DUTXA

AGUSTI CASANOVAS

Cotxes a tots els trens — Plaça de Prim - REUS — Telefon núm. 29

SALO DE LECTURA, PIANO I VISITES

SERVEI DE GRAN LLUMENT

PER A BANQUETS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50. - RESTAURANT INSTALAT FRENTE AL MONUMENT DE COLON. - TELEFON 763. - BARCELONA

Tots els dies de 12 a 3 concerts. — Els divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent i vegetarià. — Gran menjador per a 500 comensals. — Esplénida il·luminació. — Servei esmerat. — Cuina selecta. — Ferruqueria i banys.

LA MUNICIPALITZACIÓ A EUROPA

Estudi de la llei italiana sobre municipalització de serveis públics

Es necessària l'existència d'una llei especial per a que'ls Ajuntaments puguin acordar la municipalització de certs serveis?

Deuen contenir-se en les lleis disposicions que la imposin forçosament als Municipis o sols articles que la permetin en certs i determinats casos?

Examinant la vida dels Municipis s'adverteix l'existència de dos aspectes especials que's destaquen amb perfecta separació. Baix un aspecte, el govern municipal és una mera delegació de l'Estat per a auxiliar inexcusablement funcions polítiques i socials que són deures típics que l'Estat té que complir en tot el territori nacional; tals com guardar l'ordre públic, la beneficència, l'instrucció pública, la sanitat pública, etc. Quasi tot lo que fan els nostres Ajuntaments se redueix per regla general a complir aquestes funcions delegades del Poder Central, estant subjectes a la tirania administrativa de l'Estat. Però baix altre aspecte, cada Municipi, cada població gran o petita és una entitat amb vida pròpia, amb necessitats i interessos peculiars; és una societat natural anterior al mateix Estat, formada per tots els veïns de la localitat, per a realitzar en comú fins de la vida física, de la vida moral, de la vida econòmica i mitjansant qual compliment se tracta de promoure el benestar general.

En aquest segon aspecte que distingeix l'activitat social del Municipi, és ont el govern de la

ciutat té més alts, més honoros i més transcendents deures que complir i ont existeix aquest camp immens d'acció en que obtenen tant prestigi i tanta prosperitat les ciutats d'altres països, caracteritzant, cada una d'elles dintre d'un mateix Estat, un tipus propi local, en digna rivalitat mútua amb les demés ciutats. En aquest segon aspecte és on quasi podem dir que'l govern municipal no existeix entre nosaltres i no obstant el camp vastíssim, cada dia més aixamplat en tots els Municipis moderns, a mida que nous problemes de la vida requereixen noves solucions en que està afirmada la política social, aqueixa política de millorament de les condicions de l'existència, camp vastíssim d'activitat municipal que és centre d'operacions d'una política realista i positiva de lluita per la cultura, de reforma social, de millora ètica, d'higiene pública, de transformació econòmica.

La municipalització no és més que'l desenrotllat de l'acció social del Municipi. O com diu el senyor Posada: "l'afirmació de la personalitat del Municipi modern que vol ésser centre de pau i de renovació i tutor espontani de les classes desposseïdes, administrant per sí i per a sí directament els grans serveis públics que imposen les necessitats col·lectives de la vida".

Ara bé; aquest fenomen social del món modern no ha necessitat lleis per a naixer i desenrotllar-se.

Vidney Webb, en un dels seus treballs sobre municipalització, cita les paraules de l'Alderman Hopkinson pronunciades a l'inaugurar la "Manchester municipal Art Gallery", afirmant que "ls Consells municipals havien après poc a poc però no amb menor seguretat i èxit, les grans coses que poden ésser realitzades amb ajuda dels impostos, per l'higiene, el confort, l'educació i el plaer del poble"; paraules que revelen que la municipalització com obra de la necessitat i de l'experiència s'ha imposat en tots els pobles avençant poc a poc i amb seguretat, sense necessitat de disposicions legislatives que la regulin.

Els Ajuntaments, les Corporacions, les Autoritats locals, per a implantar la municipalització, s'amparen unes vegades en el síndici de la llei per a realitzar actes que aqueta no prohibia expressament, buscant altres vegades lleis especials que autoritzessin noves manifestacions concretes de l'activitat municipal; el transcurs dels anys anà donant major extensió a fets que estaven localitzats, fins que'ls Governos, recullint el fet de la municipalització, han tractat de la seva regulació jurídica, elevant a preceptes legislatius aquells fets socials qual manifestació s'ha avençat a la previsió legislativa de l'Estat.

El primer punt a resoldre al tractar dels preceptes legals relatius a la municipalització, és el de si deuen contenir-se en les lleis disposicions que la imposin o sols articles que la permetin. Els legisladors s'han inclinat a aquesta segona solució.

Deia la Comissió italiana al dictaminar el projecte de llei del Govern:

"Hi ha bé i hi ha mal en la municipalització. No pot ésser ni admesa ni rebutjada en "bloch". És l'estadística i el legislador, interpretant-la, qui ha de decidir de l'oportunitat de les reformes en cada cas", manifestant ademés que no sols jutjava la llei necessària, sinó que a més havia pensat que devia tindre "caracter facultatiu".

"Ella proposa, però no imposa".

Ara bé; si la llei deu permetre la municipalització i no imposar-la, ¿serà suficient l'existència de les actuals lleis municipals, que no prohibeixen l'exercici directe dels serveis que atribueixen als Municipis, o convindrà que a la nova fase de l'administració municipal correspongui nova legislació? Aquesta s'imposa; les condicions de vida de les Corporacions locals que de plé se l'encenen en braços de la municipalització de serveis, son molt altres de les que segueixen el procediment de contractar-los i no aixamplar la seva esfera d'acció. A nous fets nous preceptes legals.

Italia ha sigut la primera nació a Europa d'haver presentat un sistema de llei racionalment pensat i harmònicament desenrotllat, sobre materia tant interessant.

Els autors italians que han tractat de la municipalització han preguntat si era possible aquesta baix l'imperi de la legislació anterior a la llei de 29 de març de 1903, i tant Morelli com Cammoco, han sigut partidaris de l'afirmativa; opinant que, si bé no's pot sostindre que la legislació fos favorable a l'exercici directe de les indústries, no's podfa considerar dita forma d'exercici prohibida, citant a l'efecte varis articles de la llei Municipal.

Ja en 1898 fou tractada la qüestió en la Cambra italiana, i en el propi any nomenada una comissió encarregada d'estudiar-la en els seus aspectes tècnic, administratiu i financer; però al ministre Giolitti li ha cabut la gloria de suscriure el projecte de llei sobre municipalització de serveis públics, per ell defensat en son discurs de 27 de novembre de 1902 i votada per la Cambra i pel Senat fou promulgada en 29 març de 1903.

Per a l'execució de dita llei fou publicat un reglament en 10 de març de 1904.

La "Legge sulla municipalizzazione dei pubblici servizi" consta de 31 articles, dividits en els cinc capítuls següents: I. Constitució

i administració de les hisendes especials; II. Procediment per a l'assunció directa de serveis públics i per a la constitució de les hisendes especials; III. Inspecció de l'administració de les hisendes i aprovació dels seus balanços i comptes; IV. Hisendes consorcials; V. Disposicions generals i transitòries.

El reglament per a l'execució de la llei consta de 226 articles dividits en sis capítuls.

El principi en que's base la llei és l'organització d'una hisenda especial per a cada servei distint de l'administració ordinària i amb pressupostos i comptes independents.

En altre article farem un resum de les seves principals disposicions completades amb les del reglament.

Ministeri de Foment

CENTRE D'EXPANSIÓ COMERCIAL

Als fabricants i productors:

Moltes son els fabricants, industrials i productors que, contestant a la circular de la Direcció General de Comerç, Indústria i Treball, remesa per conducte de les Cambres de Comerç, han enviat al Centre d'Expansió Comercial, catàlegs i mostraris dels seus productes per a formar part de les col·leccions del Museu Comercial Central creat per R. D. de 15 de febrer últim.

Amb el fi d'avençar els treballs preparatoris d'organització, se prega encarecidament als productors que encara no ho han fet, que com se tracta d'una obra que ha de redundar en benefici dels seus propis interessos, ja que amb ella se persegueix únicament l'extendre les nostres relacions comercials, que envia a la Secretaria del Centre d'Expansió Comercial del Ministeri de Foment, els catàlegs, plans, mostres, models d'envasos i quantes informacions i documents creguin que són d'utilitat per a figurar en les col·leccions i arxiu de dit Museu.

En segona pàgina:

Entorn de la qüestió de les aigües. — La suspensió de l'acord de la majoria.

EL DRET DEL PATALEIG **Informació Local**

Sobre la sessió d'avui de l'Ajuntament, veia ahir el «Diario de Reus»:

«...según creemos será borrascosa y llova d'incidentes, pues de una manera obligada, los concejales de más condiciones de la mayoría republicana, que aun sufrimos, manifestarán criterio opuesto a la decisión del Alcalde señor Sardá, (que dicho sea de paso tan bien recibida fué por todo Reus sensato.) respecto a haber decretado la suspensión del acuerdo de llevar a escritura pública el célebre contrato con don Juan Caballé, referente al abastecimiento de aguas a esta ciudad.

Como si lo viéramos, los dos concejales que siempre se distinguen por sus ridículoes, esgrimirán contra la conducta del señor Sardá, sus inofensivas armas, y demostrarán una vez más ante la ciudad, su parcialidad en el asunto del Sr. Caballé Goyeneche, cosa que ya sabemos desde hace muchos meses.

Lo que deberían fer aqueixes llumaneres de la mayoría es donar mercès a l'arcalde per haver-los lliurat quan menys del ridícol ja que no d'altres coses més greus, doncs deuen sapiguer dits senyors, per si ho ignoressin, que la suspensió del famós acord de firmar l'escriptura, avui ja no es un acte exclusivament personal de l'arcalde, dictat en ús de les atribucions que li confereix la llei Municipal; sino que avui es una resolució administrativa que ha causat estat en el Govern civil de la provincia, i lo que es més important encara es que la suspensió de l'acord de firmar l'escriptura ha sigut resolta favorablement en un lluminós informe, per la Comissió provincial de Tarragona junt amb el recurs d'alçada de les entitats i corporacions econòmiques.

No saben aquests infelïços que l'acort de firmar l'escriptura ja estava sospès i que avui no hi queda més que un uret

del pataleig per a contentar a la galeria sectoria.

De manera que si acós de lo que han de protestar es de la conducta del governador civil que ha tramitat la suspensió i de la Comissió Provincial que l'ha informat favorablement.

Pero per a que la protesta sigui més propia lo millor será que la facin extensiva a tota la ciutat que no'ls deixa consumir l'atraco que intenten contra la mateixa amb la firma d'una escriptura pública quina nulitat es avui manifesta i deuria acordar-se després forçosament.

Pero que'ls importa a ells el ridícol davant la satisfacció de l'orgull ofós? Que'ls importa que Reus s'arruini, que passi a esser esclau d'una Companyia, que mostri als propis i als extranyos la vergonya d'un contracte miserable que s'hagi trepitjat la llei, que s'hagi falsificat i violentat la conciencia pública i que s'hagi desprestigiada a l'Ajuntament?

El negoci del monopoli de les aigües de Reus, es el més descarat, es el més desvergonyit de quants s'han imaginat pels nostres oligarques; no pot passar.

Si en les sessions de l'Ajuntament no han valgut les raons ni proves aclaparadores, si s'ha imposat brutalment la majoria obedient o interessada, si amb totes les pressions i influencias s'han lograt dues Es. Os. que son una vergonya per a un Ajuntament republicà, no pasará així d'avui en endavant.

Tot el poble de Reus considera el projecte detestable en son conjunt i en cada una de les seves bases, en la seva orientació, en la seva tramitació i en els seus resultats. I encara que altra cosa dignin els possibilistes, el projecte es mort i no ressucitarà per més que cridin i per molts que siguin els acords que prenguin per a precipitar a l'Ajuntament a firmar l'escriptura de con-

tracte.

Amb dir que la vaga que sostenen els obrers tèxtils en nostra ciutat no ha sofert cap alteració durant el dia d'ahir, creiem haver-ho dit tot.

No obstant difem que en la reunió que celebraren ahir els vagnistes acordà interessar al Govern a que quan més aviat millor publiqui el R. D. establint la jornada de 10 hores.

En dita reunió, se donà compte d'un donatiu que havia fet un particular, consistent en varis paners de verdures, les que's repartiran entre'ls vagnistes avui al matí.

Acabada la reunió, el president del comitè de vaga, company Meutres, ens demanà que desmentíssim el rumor que circulava de que hi havia vagnistes que anaven per les cases a pidolar, no essent així cert, en tot cas si algú ho fa es que vol aprofitar les circumstancies; doncs els vagnistes no han tingut d'arribar en aquest estrem, per quan en l'Associació que ell presideix se'ls faciliten medis per a poguer atendre a les seves necessitats.

En el Teatre Circo avui farà la segona presentació la celebrada opletista italiana «Mari Campi», que fou molt aplaudida.

També rebé força aplaudiments el duet «Les Villeflaurs».

Non programa de cine completará la única sessió que tindrà lloc començant a les deu.

Els estinejants de Salou i de les cases de camp que aprofiten el tramvia per a traslladar-se a aquesta ciutat, ens interessem preguem a la direcció de la Companyia Reusense de Tramvies prou que'ls servei de trens se fassi amb més regularitat en especial els trens del matí, doncs son molts els dies que arriben amb mitja hora i tres quarts de retràs.

Aquest retràs naturalment que'ls perjudica perquè tots tenen que dirigir-se als seus quefers a deshora.

Molt celebrariem fos atesa tant justa queixa i no calgués insistir.

Don Josep Cabré Gonzalez ha traspassat a nostre estimat company, don Eduard Recasens i Merodé, Corredor de Comerç colegiat d'aquesta plaça, el negoci de Banca i Borsa a que venia dedicant-se per espai de dotze anys.

Al donar aquesta notícia ens complavem en felicitar al nostre amic amb la seguretat de que la nombrosa clientela de son antecessor l'afavorirà amb ous encàrrecs amb la confiança de trobar en el Sr. Recasens aquella promptitut, economia i reserva en ses intervencions bancaries i de Borsa que sempre havien sigut norma de la acreditada casa del senyor Cabré i Gonzalez.

Ens comunica la Companyia Reusense de Tramvies (Ferrocarri Econòmic de Reus a Salou), que a partir del proper dilluns, dia 25 dels corrents, quedarà suprimit el tren descendent número 20 i l'ascendent número 19, que surten de Reus i Salou, respectivament, a les 5:37 i a les 6:20.

Duien de Tortosa que en algunes finques d'aquella comarca ha començat la recolecció de les garrofes.

La collita será mitjana.

S'ha disposat que tots els minyons a quins, després de compareixer davant les Comissions mixtes, se confirmà per aquestes sa classificació de prófags i siguin declarats soldats, s'incorporen a files signi quina; sigui la fetxa de sa presentació o aprehensió, sense formar part de la base de cupó en la fetxa i en el temps que prevenen els articles 160 al 162 de la vigent llei de reclutament, llicenciant-se a l'individu que correspongui amb arregló a l'article 165.

Aquesta tarda, a dos quarts de vuit,

celebrará sessió de segona convocatoria nostre Ajuntament.

La Jefatura d'Obrers públiques de aquesta provincia ha concedit un plaç de 30 dies per a la admissió de reclamacions contra la devolució de la fiança constituida per dan Joan Rosell, per a respondre de l'execució de les obres de reparació de la carretera d'aquesta ciutat a Montroig.

Se troba vacant la plaça de metge titular de Corbera, dotada amb el sou anyal de mil pessetes.

S'admeten sollicitants fins al 15 de setembre.

Aquesta nit, a dos quarts de 10 tindran lloc extraordinaries sessions en la Sala Reus, projectant-se cintes de gran mèrit artístic i del natural.

Vegis a quarta plana la caricatura de Junceda.

Per noticies que tenim de la veïna ciutat de Tarragona, el Congrès Excursionista que s'hi celebrará els dies 6, 7 i 8 de desembre prop vinent, será molt concorregut i's tractaran assumptes ben importants.

Malgrat el temps que falta encara per a la celebració d'aquell acte que será tercer a Catalunya, sabem que hi han enviat la seva adhesió la Secció Excursionista del «Centre de Lleida», de Reus, el «Centre Excursionista de Lleida», la Secció Excursionista del «Orfeó Tortosí», el «Centre Excursionista de Bages», i altres Centres de Catalunya entre ells de Sant Andreu de Palomar, Figueras, Ripoll, Vich, Sabadell, etc.

Además dels mentats Centres han anunciat la seva assistència al tercer Congrès Excursionista de Tarragona, representants de les societats culturals de Tarrassa, Sabadell, Ateneu Barceloní, Orfeó Catalá, Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria, de Barcelona, Estartit, Folklore, Institut d'Estudis Catalans, Turistes de Perpinyá i el Centre Regional Valencianista.

En obsequi als congressistes s'organitzaran varies excursions i visites als monuments més notables de Tarragona i sa comarca, i altres moltes actes i festes d'honor, qual programa s'está confeccionant.

Ja está adquirent el carrer de les Galanes. Probablement avui o demá quedarà en disposició per a la circulació del trànsit rodat.

Hem rebut el quadern 17 de la celebrada biblioteca d'autors catalans «Lectura popular», la qual publica la comedia en un acte «La ocasió del «Hadre», del conegut comediògraf Conrad Ronre.

Per al quadern pròxim s'anuncia quadros en prosa de la celebrada escriptora donya Dolors Moncedrà de Madiá, titulada «Del Món».

Se troba a Tarragona, a l'objecte de visitar els monuments i fer estudis en l'art que cultiva, el pintor lleidatá Miguel Viladrich, qui acaba d'obindre a París justificats triomfs.

Hem rebut el número 7 del Botlletí del Col·legi de Metges de Reus, corresponent al mes de juliol, el qual, además d'un escullit sumari, publica el següent estat demogràfic del passat mes de juny:

Matrimonis, 12; naixements, 25; defuncions, 38. Diferencia en menys, 13.

La sessió ordinaria que tenia senyalada abans d'ahir la Comissió provincial, no pogué celebrar-se per manca de majoria legal de senyors vocals.

Per al dia 30 está senyalada l'altra sessió.

La R. O. de Gracia i Justicia fixant els drets dels jutges municipals i secretaris per les diligencies que puguen ser necessaries per a la extensió de les actes de consentiment o consell per a con-

traure matrimoni canònic, conté les següents disposicions:

«Primer. Per quantes diligencies puguin esser necessaries per a la extensió de les actes de consentiment o consell per a contraure matrimoni canònic, inclosiu el testimoni de les mateixes que ha d'entregar-se als interessats, devengaran, en concepte d'honoraris, dues pessetes el jutge municipal i dues el secretari. Si a petició dels interessats, o per qualsevol altra causa justificada se hagués d'extendre l'acte en el domicili de l'interessat, el jutge i el secretari devengaran drets dobles.

Segon. Per les mateixes actes i son testimoni, quan els que en elles intervinguin siguin persones d'humil condició económica, extrem que haurá d'acreditar se tant sols amb l'exhibició per part de l'impetrant d'el concedent de sa cédula personal de 11.ª classe, i en la que, además, s'expressi en el lloc de la professió la de jornalier, devengará una pesseta el jutge municipal i altra el secretari; i

Tercer. Exceptuar per aquest concepte de tot dret d'aranzel als pobres de solemnitat i demés persones que ho están d'obindre cédula personal.»

S'avisar als súbdits francesos residents en aquesta provincia, que hagin completat en 1912 dinou anys d'edat, per a que's presentin o be se dirigeixin per escrit, com més aviat millor, al consolat de França a Tarragona amb el fi de atendre a ses obligacions militars.

Els omesos de les classes anteriors a la de 1913 deurán, igualment, fer acte de presència.

AVIS El Doctor Pere Fontana Gran, especialista en les enfermetats dels ulls, ha traslladat als dilluns de cada setmana la visita que tenia establerta els dimenges, en el carrer de la Presó, 8, principal. Hores de consulta: de 10 a 1 i de 3 a 5. — A Barcelona, Diputació, 285.

LUM ELÈCTRICA. Lámpara Metal-T insuperable, de filament metálic treflat. Única verdaderament irrompible i la millor i més económica de totes les lámpares elèctriques. Des de 1 de juliol a 180 pessetes, de 5 a 50 bujies.—Lluís Escalá, arraval de Santa Agna, n.º 40.—Casa degudament autorizada per a instal·lacions elèctriques de totes classes, comptant amb personal tècnic experés per a dit servei.

ESPECTACLES

TEATRO CIRCO
Grans sessions de cine per a avui, prenent hi part la célebre cançonetista italiana «Mari Campi» i els famosos queixistes «Les Villeflaurs».
Magnífic programa de cine.
Sessió única a les 10.
SALA REUS
Escullides sessions de cinematograf tots els dijous, dissabtes i dies festins.
Aquesta nit, dues sessions extraordinaries.

Moviment del Port de Tarragona

DIA 21 D'AGOST DE 1913

dades facilitades per l'Agència de des E. Fábregas

Entrades
«Cabo San Vicente» de Margalla i esca, consignat a Peres. Amb càrrega gra.
«Cabo Peñas» de Bilbao i esca, consignat a Peres. Conduex varie efectes
«Dolores» de Barcelona i el despatxa López. Conduex càrrega general.
«Pedro Pi» de Gette, consignat a Ferrer. Càrrega general.

Sortides
«Dolores» i «Cabo San Vicente» per a Bilbao. Efectes.
«Cabo Peñas» per a Marsella. Càrrega general.
«Pedro Pi» per a Gette. Idem.
«Gaspar Bayarri» per a Sant Carles. Lastre.

Anunci de sortides de vaixells
Dia 22.—«Vinefrida» per a Liverpool; consignatari Mac-Andrews.
Dia 23.—«Achilles» per a Holanda, consignatari Ferrer.
Dia 23.—«Rioja» per a Gette, consignatari Fábregas.
Dia 23.—«Sardina» per a Noruega, consignatari Boada.

D. Joan Sol i Ortega

Per la premsa de la ciutat comtal ens enterem que ha mort a Barcelona aquest il·lustre jurisconsult i eminent home públic, fill d'aquesta ciutat, per la qual havia conservat sempre el més pregon afecte encara que no l'hagués exterioritzat massa sovint.

En Sol va naixer en una casa del carrer de Merceria l'any 1849.

Va cursar el batxillerat en les Escoles Pies d'aquesta població i la carrera de lleis en la Universitat de Barcelona. Va exercir d'advocat en nostra població i desempeñá el càrrec de secretari de l'Ajuntament, pero molt jove encara abandoná sa ciutat natal, deixant un gran record del seu pas pel Centre de Lectura, ont junt amb en Bartrina, Lletjet, Pons i altres, sostingueren públiques controvèrsies quin resó ha arribat fins a la joventut actual.

Al marxar de Reus s'establí a Barcelona i aviat el seu nom volá en ales de la fama perquè conseguí grans triomfs en el foro i en la tribuna.

En la política espanyola aconseguí un lloc preminent, militant en el camp del republicanisme.

La seva oratoria brillant li proporcioná èxits sorollosos en el Parlament.

Fou diferents vegades diputat i senador. Darrerament era diputat i representava el districte de Málaga.

Fou el chefe d'una importantíssima obra de republicanisme espanyol, president de l'Ateneu barcelonés i de l'Academia de Dret, i regidor de l'Ajuntament de Barcelona.

Descansi en pau l'il·lustre reusenc i rebí el nostre amic particular don Joan Guim Sociats, únic parent del senyor Sol que coneixem en nostra ciutat, la expressió del nostre sentit condol.

D. Idefons Suñol

L'Idefons Suñol ha mort! El gran orador, l'il·lustre patrioi, el nostre excels correligionari, mort ahir al matí víctima de traïdora i cruel enfermetat.

No tenim temps ni serenitat a l'hora que escrivim aquestes ratlles, de dedicar a l'home eminent que acaba de baixar a la tomba, la necrologia que's mereix.

La mort den Suñol ens deixa una fonda recança! La Patria está de dol!

Era home d'excelsionat talent i de austera honradesa. Sempre milità en les files del Catalanisme, essent dels fundadors de l'Esquerra Catalana, al servei de la qual va posar el seu gloriós verb en temps de Solidaritat Catalana que l'elegí diputat per Barcelona, anant al Congrès espanyol i pronunciant aquell célebre i memorable discurs contra la totalitat del projecte d'Administració local den Manra. Ben prompte es retirà, per dissort de Catalunya, a la seva llar, fastiguejat i poc adaptable als convencionalismes de la política espanyola.

I d'allavors que la seva actuació en el camp polític fou ben poc remarcable. No obstant, sempre disposat a servir amb amor a la seva patria, prengué part darrerament en l'important miting de la Sala Imperi contra el decret den Barrojo centralitzant a Madrid les oposicions a Notaris i mai regatejà el seu apoi en cap obra patriòtica, assistint també a les Assamblees del nostre partit amb constancia i fe perseverant.

Descansi en pau l'il·lustre patrioi i inolvidable amic!

I d'allavors que la seva actuació en el camp polític fou ben poc remarcable.

No obstant, sempre disposat a servir amb amor a la seva patria, prengué part darrerament en l'important miting de la Sala Imperi contra el decret den Barrojo centralitzant a Madrid les oposicions a Notaris i mai regatejà el seu apoi en cap obra patriòtica, assistint també a les Assamblees del nostre partit amb constancia i fe perseverant.

Descansi en pau l'il·lustre patrioi i inolvidable amic!

I d'allavors que la seva actuació en el camp polític fou ben poc remarcable.

No obstant, sempre disposat a servir amb amor a la seva patria, prengué part darrerament en l'important miting de la Sala Imperi contra el decret den Barrojo centralitzant a Madrid les oposicions a Notaris i mai regatejà el seu apoi en cap obra patriòtica, assistint també a les Assamblees del nostre partit amb constancia i fe perseverant.

Descansi en pau l'il·lustre patrioi i inolvidable amic!

Informació comercial diària per a FOMENT

Preus corrents del dia d'ahir

Cereals y llegums

Blat.—Aragó superior a 19'50 ptes. los 55 kilos.	
» mitjà a 18'50 »	
» horta a 17'50 »	
» Comarca a — »	
Ordi.—Aragó a — » [quartera.	
» Etranger a 10'75 »	
» Comarca a 11'50 »	
Morssol.—Aragó a — »	
» Comarca a — »	
» Etranger a 19'50 » los 100 kilos.	
Faves.—Comarca a 15'— » quartera.	
Favens.—Comarca a — »	
» Andalusia a — »	
» Etranger a 30'— » los 100 kilos.	
Burdanyes.—Comarca a 16'— »	
Fesols.—Comarca a — »	
» Urgel, a — »	

Situació del mercat. Sostingut.

Farines y despulls

Farina de 1. ^a a 44'— ptes sach de 100 kilos	
» redona a 42 id. id.	
» 2. ^a R. a 37'— id. id.	
» 2. ^a B. a 31'— id. id.	
Farineta a 19'— ptes. lo sach de 70 kilos.	
Terçerilla a 13'— id. lo sach de 80 id.	
Trits a 27 rals lo sach.	
Segó a 23 id.	

Situació del mercat. Sostingut en farina. Fermeza en segó i farineta.

Ametlles

Mollar en crosta a 63'— ptes. sac 50 Ks.	
Esperansa 1. ^a en gra a 135'— » qq. 41.600	
» 2. ^a » a 132'50 »	
Comú del país a 130'— »	
» d'Aragó a 130'— »	
Llargueta a 135'— »	
Planeta a — »	

Situació del mercat. Encalmat.

Avellanes

Garbellada a 52'— ptes. sac 58'4 kilos.	
Propietari negreta a 49'50 »	
» embarc a 46'— »	
En gra 1. ^a a 79'— » quintà 41'600	
Id. 2. ^a a 78'— »	

Situació del mercat. Encalmat.

Esperits

Destilats a vapor de 95 a 96 graus a 180 ptes	
Id. de 94 a 95 »	
Rectificat de 96 a 97 » a 130 »	
Desnaturalisat de 88 a 90 »	

Situació del mercat. Segueix dominant la calma en aquest ram, sostenint-se els preus per no fabricar-se de vi.

Vins

Negre superior de 6 1/2 a 7 1/2 rals/gran.	
Id. corrent de 6 a 6 1/2 id.	
Blanch superior de 6 1/2 a 7 1/2 id.	
Id. corrent de 6 1/2 a 7 id.	
Rosat de 6 1/2 a 7 id.	
Mistelles.—Negra de 50 a 55 ptes. carga	
Blanca, de 48 a 52 id.	
Granatxa, de 50 a 55 id.	
Moscatell, de 60 a 65 id.	

Situació del mercat. La disminució de negocis que com tots los anys té lloc en aquesta época, continua notant-se certa fixetat en les cotitzacions, operant-se poc.

Olis

Fi d'Aragó de 23'— a 24'— ptes. cantí 15 ks.	
Fi d'Urgell » 22'— a 23'— rals cortà 3'75 »	
Fi del Camp » 22'— a 23'— » »	
Segona bo » 18'— a 19'— » »	
Cllasses fruites » — a 17'— » »	
De remolta vert » 90'— a 95 ptes. carga 115 ks.	
De remolta groch » 92'— a 98 » »	

Los olis nous d'Aragó y del Camp son molt defectuosos y cucsats valen de 17 a 18 pessetes los 15 kg., los nous d'Urgell valen de 17 a 18 ptes. los 15 kg. los dolents o sigui d'olives de terra y de 22 a 25 ptes. los superiors.

Pesca salada

Bacallà: L'últim carregament amb el vapor «Setnbal» procedent d'Islandia se cotitza:	
Libro, extra 54 ptes. els 40 k.	
superior 58 » »	
primera 52 » »	
Norrega 46 » »	

Sardines: No arriba cap peix de condicions, i els únics que vénen de Rias Altas se vénen entre 20 i 25 ptes., curts. Venda encalmada.

Tunyines: Nova pesquera.

Desarregament 145 duros, la bota.	
Tronc 140 » »	
Sorra 160 » »	
Espineta 45 » »	
Sangatxo 50 » »	
Frontals 80 » »	
Oues 70 » »	
Estells 75 » »	

EDUARD RECASENS

Corredor de Cambra Col·legiat
Arraval Santa Agna, 55.—Telefon 108

ORDRES DE BORSA

Cotitzacions diàries, dematí y tarda.—Operacions a plas ab cambi en ferm

Interior.	80'46
Norts.	100'30
Alacants.	96'25
Orenses.	28'15
Audalosos.	68'45
Banc Colonial.	—
Rio Plata.	—

BORSA [PARIS]

Norts.	468'—
Alacants.	449'—

CAMBIS; EXTRANGERS]

Barcelona: Francs. 7'60. Lliures. 27'17	
Madrid: 7'50. —	

FUTURS DE COTÓ

Ordres para les Borses de Liverpool y New-York
Cotitzacions diàries.—Follets explicatius
COMPRA-VENDA de paper extranger, de paper de renda (del Estat, obligacions ferroviàries, Municipals de Barcelona y tots los que's cotitzen en la Borsa de Barcelona), y de valors locals.—Intervenció en tota classe d'operacions en los Bancs de la localitat.

CAMVIS CORRENTS

donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Cambra de la plassa de Reus

EXTRANGERS;

Londres 90 dpt.	26'87 din.
Idem 8 dpt.	—
Idem vista.	ops. 27'19 »
Paris vista.	7'75 »
Marsella vista.	—
Hamburg vista.	—

VALORS LOCALS din. pap. op.

440 Gas Reusense	
525 Industrial Harinera	
625 Banco de Reus de Descuents y Préstamos	
25 C Reusense de Tranvias	
200 C Reusense de Tranvias privilegiades 5 %	
400 Electra Reusense	
162'50 Empresa Hidrotèrica	
190 Electro-Química Ternel	
540 Obligacions Manicomio Reusense.	
3000 Manicomio Reusense	
600 Institut P. Mata (2. ^a E.)	
600 Institut P. Mata (3. ^a E.)	
500 Obligacions Electra Reusense.	

F. CABRE GONZALEZ

SANTAGNA, 19.—REUS

Darreres cotitzacions segons telegrama de la casa A. MARSANS ROF Y FILLS.—BARCELONA

Interior 4 pç.	80'50
Amortizable 5 pç.	—
Norts.	100'35
Alacants.	96'25
Orenses.	28'20
Obligacions Franca 2 1/4	55'75
Municipi 4 1/2	94'—
Obligacions Almansa 4 pç.	92'—
Id. adh.	74'75
Id. Segovias 4 pç.	92'50
Id. Orensa 80 y 82.	48'25
Id. Roda a Reus.	54'—
Alacants 4 1/2.	101'—
» 5/8 pç.	91'50

BARCELONA

Francs.	7'60
Lliures.	27'17

MADRID

Interior.	80'50
Francs.	7'50

PARIS

Exterior.	90'17
Norts.	468'—
Alacants.	448'—

BORSI DE REUS

MONTEBOLS, 27

Cotització a Barcelona a les 4 de la tarda d'ahir segons telegrama de la Banca Araés

Interior.	80'50
Amortizable.	—
Orenses.	28'20
Norts.	100'35
Alacants.	96'25
Banc Colonial.	—
Banc Vitalici.	92'—
Oblig. 4 pç Almansa.	55'82
Oblig. 2 1/4 pç Franca.	48'50
Oblig. 3 pç Orensa.	—

MADRID

Interior.	—
-------------------	---

GIROS

Madrid.	7'50
Paris.	7'60
Londres.	27'16

Telegrama de la casa A. Lemoine.

Exterior.	90'15
Interior.	468'—
Norts.	468'—
Alacants.	448'—

Companyia Francesa del Gramophone

Representació i dipòsit: R. Perpiñá. Major, 22.—REUS
Despatx: 24, pral.

Exit col·lossal dels cèlebres artistes
TITTA RUFFO i CARUSO
en discs Gramophone.

Avis important.—La paraula Gramophone la tenim registrada en la Convenció de Berna amb el número 2.151, i perseguirem amb tot el rigor de la llei al que faci ús indegut d'ella.

aquesta marca

l'aparrell NO és un "Gramophone".
— Catàlegs gratis —

Ferrocarrils

Servei que regirà desde'l dia 1 de Setembre de 1912

De Reus a Barcelona

Surt a las 4'35 per Vilanova y arriba 8'12	
Vilafranca » 8'37 (m)	
» 6'54 » 9'2 (k)	
» 8'40 » 13'27 (m)	
» 14'13 » 17'40 (c)	
» 17'16 » 20'34	
» 21'32 » 23'38 (R)	

De Barcelona a Reus

Surt 5'50 Arriba 9'21 (m)	
» 8'25 » 10'39 (R)	
» 9'23 » 12'48 (c)	
» 13'05 » 16'26 (ll)	
» 15'40 » 19'24 (m)	
» 19'50 » 22'3 (E)	

De Reus a Falset y Mora

Surt 6'50 Surt 9'12 Arriba 9'58 (m)	
» 10'45 » 11'25 » 11'50 (R)	
» 13'18 » 14'24 » 14'58 (c)	
» 16'30 » 18'57 » 19'47 (m)	
» 19'46 » 21'11 » 21'48 (m)	
» 22'11 » » 23'16 (E)	

De Mora y Falset a Reus

Surt a las 5'40 Arriba 6'46 E	
» 6' » Surt 7'20 » 8'28 M	
» 7'15 » 9'3 » 10'44 M	
» 12'17 » 13'11 » 14'3 R	
» 17' » 18'45 » 20'28 C	
» 20'9 » 20'45 » 21'18 M	

De Reus a Lleyda

Surt a las 8'22 y arriba a las 11'22 (corren.)	
» 13'35 » 20'05 (m.)	
» 17'59 » 22'03 (m.)	
» 20'30 » 0'22 (m.)	

De Lleyda a Reus

Surt 5'30 Arriba 9'46 (m.)	
» 16'15 » 20'17 (m.)	
» 15' » 17'58 (c.)	
» 8'29 » 12'59 (m.)	

De Reus a Tarragona

Surt a las 7'38 y arriba a las 8'11 (m.)	
» 9'57 » 10'30 (m.)	
» 12'35 » 13'07	
» 14'08 » 14'45 (m.)	
» 18'08 » 18'35 (c.)	
» 20'50 » 21'34 (m.)	

De Tarragona a Reus

Surt 7'35 Arriba 8'10 (e.)	
» 9'00 » 9'35	
» 12'29 » 13'06 (m)	
» 16'36 » 17'14 (m)	
» 19'25 » 20'03 (m.)	

LA HIDRAULICA REUSENSE de EMILIA ULÉS

Gran fàbrica de mosaics hidràulics

Aquesta fàbrica compta a més d'una infinita varietat de dibuixos, en grans existències de rajoles, lo que li permet poguer servir el genre en immillorables condicions de duració i permanència dels colors.

Preus sense competència.—Camí de Riudoms, 3.—Reus

PRÓXIM TRASLLAT

Borrás-Dentista

Aprovat per la Facultat de Medicina de Madrid

Plassa Constitució (Mercadal), 13, 1.er, 2.ª—REUS

Mètode nou i sens dolor per a el tractament de les dents.—Dents artíficials sense paladar, ganxos ni ressorts deixant el paladar enterament lliure.—Construcció de dentadures de tots sistemes.—Especialitat amb extraccions sense dolor i corones d'or i porcelana.

Preus econòmics

Consulta: A Mora d'Ebre els dijous primer i tercer de cada mes. Gratuïta de 12 a 1 tots els dies excepte'ls dijous i dies festius

Llet condensada Marca Lleó

Aquesta llet que és munyida solament de les millors vaques, és homogenitzada i esterilitzada per un procediment de tota seguretat i baix l'inspecció de les primeres autoritats científiques.

Es absolutament pura i l'única que conté tota la nata, és completament lliure de germens mórbits i de fermentació, conservant el seu bon sabor en tota els climes i encara que sigui guardada indefinidament.

L'única que's recomana per als malalts i la cria dels nens.

Se ven en les millors drogueries i establiments de comestibles.

Condensed Milk (sweetened full cream)
Bosch & Co. m. b. H. WAREN. Mecklenburg (Germany)

Eduard Recasens Corredor de Cambra col·legiat.—Intervenció de tota classe d'operacions als Bancs de la localitat.—Compra-venda de paper extranger.—Operacions de banca y borsa. Arraval de Santa Agna, 55. Telefon 108

Reus 7 de juny de 1913.

Oficial caixista
Se'n necessita un en aquesta impremta.

IMP. SANJUAN GERMANS.—REUS

ENOFOSFORINA

Reconstituient el més eficaç i ràpid per a les convalescències i agotament. Retorna l'apetit, el benestar i l'alegria. Es tònic cerebral perquè remineralitza la MATERIA GRIS donant-li vitalitat i energia.

Farmacia Serra Se ven a tot arreu i a casa de l'autor
 Arraval de Santa Agna, núm. 80; i
Farmacia Nova de N. Batalla - Portal Jesús
REUS

VIDRES PLANS

VIDAL GERMANS I C^a

Martí Napolità (Alcañis),
REUS

IBARRA i C^a Stat. en Cmta. SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de Tarragona per a València, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcia-Carril, Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. — Servei ràpid eventual per a Galícia i Nord d'Espanya amb escales a València, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, empleant solsament 14 dies en el viatge. — S'expedeix coneixement directe per a Larca i Sant Esteve Pravia amb transbord al vapor "Luarca núm. 3", i per a Dunquerque als vapors de la Companyia Francesa "Dennis i d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Unic servei fixe i setmanal per a Cetta i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya

Agost	21	Vapor	Cabo San Vicente
"	28	"	" Toriñana
Setembre	4	"	" Peñas
"	11	"	" Corona
"	18	"	" San Antonio

Per a Cetta i Marsella

Agost	22	Vapor	Cabo Peñas
"	29	"	" Corona
Setembre	5	"	" San Antonio
"	12	"	" Quejo
"	19	"	" Oropesa

Per a més informes, al consignatari a Tarragona: En MARIAN PERES. - Real. núm. 32. - Telèfon núm. 45

DESCUBRIMIENTO SENSACIONAL

Curación radical de todas las enfermedades de la piel, de las llagas de las piernas y del artrismo, reumatismo, gata, dolores, etc., por medio del

Tratamiento de L. RICHELET

Antes de la curación

Después de 15 días del tratamiento

Hemos señalado ya a los lectores de nuestro periódico, el Descubrimiento sensacional del Sr. RICHELET (farmacéutico-químico) en Sedan (Francia), en lo concerniente a las enfermedades de la piel y de la sangre. A continuación indicamos las afecciones que más particularmente son curadas por este prodigioso tratamiento:

Eczemas, herpes, impetigos, acnes, sarpullidos, prurigos, rojeces, sarpullidos farináceos, psoriasis, sycosis de la barba, comezones, enfermedades del cuero cabelludo, afecciones de la nariz y oídos, llagas y eczemas varicosas de las piernas, enfermedades sifilíticas.

La curación es igualmente segura en los trastornos de la circulación en el hombre y en la mujer, y en el artrismo, reumatismo, gata, dolores, etc.

JAMAS HA HABIDO UN DESCUBIERTO.

Este maravilloso tratamiento, ejerce su acción tanto en el punto donde se localiza el mal como en la sangre, que la deja completamente purificada y regenerada. El tratamiento de L. Richelet se encuentra en todas las buenas farmacias y droguerías de España, Canarias y Baleares.

Pídase hoy mismo un folleto ilustrado en lengua española al autor, Sr. RICHELET, al depositario general en España D. FRANCISCO LOYARTE, droguería, calle San Marola 33, SAN SEBASTIAN, y será remitido gratuitamente.

L. RICHELET, 13, rue Gambetta, SEDAN (Francia)

DEPOSITO GENERAL Y VENTA.—Droguería de D. Francisco Loyarte, calle de San Ignacio de Loyola, 9, San Sebastián.

Venta en Reus.—A. PUNYED LLOBERAS, calle Llovera, 47.—ANTONIO SERRA, Arrabal de Santa Ana, 89.

BOTES

Teodor Vernet

S. Francisco Xavier, 4. Reus

Se venen botes de 4, 2 i 1 càrrega, de superior qualitat a preus barats.

DISPONIBLE

POLVO NOËL

ANTISÉPTICO

ESCOCIDOS DE LOS NIÑOS ESCALDADOS
 SUAVIZADOR DE LA PIEL
 EVITA SUDOR Y MAL OLORES DE LOS PIES Y SOBACOS
 PARA DESPUES DEL BAÑO Y TOILETTE
 PARA DESPUES DEL AFEITADO

UNICO AGENTE PARA ESPAÑA PORTUGAL Y AMERICA LATINA
 JOAQUIN FAU-MALLORCA 124-BARCELONA

Pots a 0'35 i 0'50 pessetes i un pot metall luxe a 1'25.

De venda en Farmacies i Droguerías